

Rapport över fjärilsinventeringar gjorda på Utnäset under 1999 - 2001.

Inledning

Med medel som generöst tillställts av Naturskyddsföreningen i Södermanlands län har inventeringar av insektsfaunan kunnat genomföras av medlemmar i Föreningen Sörmlandsentomologerna. Denna rapport behandlar enbart fjärilar.

Områdesbeskrivning

Området är mycket intressant ur entomologisk synvinkel genom sin topografi och därmed varierande natur. För en noggrann beskrivning av geologi och flora hänvisas till Länsstyrelsens i Södermanlands län beskrivning och skötselplan av området.

Genomförande

Under perioden 1999 - 2001 har en dagexcursion och tre nattexcursioner genomförts. Dagexcursionen ägde rum den 21 augusti 1999 i samband med en föreningsutflykt och innebar visuella studier av aktiva fjärilar och larver. Nattexcursionerna innebar uppsättning av ljus- och lockbetesfällor och genomfördes 6 juli och 12 augusti 1999 samt 28 juni 2001.

Resultat

Dagexcursionen gav på grund av tidpunkten på året, då få dagfjärilsarter är aktiva, och den dåliga väderleken ett magert resultat.

Nattexcursionerna gav en rätt stor variation av fjärilar avseende ekologiska preferenser och familjetillhörighet. De flesta arterna är allmänna men nio bör lyftas fram varav två är rödlistade.

Rödlistade arter

Eupithecia immundata (oren malmätare, hotkategori NTj). En mätare tillhörande det stora släktet "malmätare". Arten är knuten till trolldruva som är larvens värdväxt och mycket lokalt förekommande. Den flög anmärkningsvärt allmänt nere i sänkan med fuktig granskog den 28 juni 2001.

Xanthorhoe biriviata (springkornsfältsmätare, hotkategori NT). Ett ex. nere i den fuktiga granskogen. En av tre mätararter vars larver lever av *Impatiens*. Samtliga arterna brukar hittas lokalt i skogsmark med springkorn. De är alla rödlistade i samma hotkategori och finns i Södermanland.

Övriga intressanta arter

<i>Apeira syringaria</i> (syrénmätare).	Enstaka ex. 1999-07-06.
<i>Cepphis advenaria</i> (skäckmätare).	Enstaka ex. 2001-06-28.
<i>Gluphisia crenata</i> (vecklarespinnare).	Enstaka ex. 1999-07-06.
<i>Leucodonta bicoloria</i> (vit hakvinge).	Ett ex. 2001-06-28.
<i>Clostera anastomosis</i> (brungrå högstjärt).	Enstaka ex. 1999-07-06.
<i>Herminea lunalis</i> (brunaktigt tofsfly).	Ett ex. 1999-07-06.
<i>Epilecta linogrisea</i> (gråvatrat bandfly).	Ett ex. 1000-08-12.

Tack

till Naturskyddsföreningen i Södermanlands län för ekonomiskt stöd för genomförandet av denna inventering.

Fjärilar noterade vid Björnlunda, Utnäset 1999-07-06.

Håkan Elnquist och Göran Liljeberg.

Natten klar och vindstill, teinp. Ca 18°C kl. 23.

Numreringen följer Catalogus Lepidopterorum Sueciae, 1994.

1 ex. = ett ex.. Enstaka ex. = 2-3 ex., Mera ex. = 4-9 ex. och Allmän = > 9 ex.

Hepialidae, rotfjärilar

18 Hepialus fusconebulosa Enstaka ex.

Pvralidae, mott

1590 Chilo phragmitella 1 ex.

Drepanidae, sikelvingar

1845 Tethea ocularis 1 ex.
1846 T. Or Flera ex.
1847 Tetheella fluctuosa Enstaka ex.
1848 Ochropacha duplaris Enstaka ex.

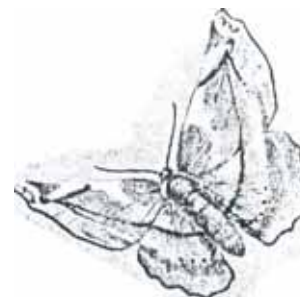
Hepialus fusconebulosa

Figur ul G tilländer

Nordens svarmare och spinnare

Geometridae, mätare

1869 Cyclophora quercimontaria 1 ex.
1872a Timandra comai ? 1 ex.
1873 Scopula ternata 1 ex.
1888 Idaea biselata 1 ex.
1895 I. aversata. Enstaka ex
1898 I. Straminata 1 ex.
1904 Scotopteryx chenopodiata Enstaka ex.
1908 Orthonama vittata 1 ex.
1917 Xanthorhoe montanata Enstaka ex.
1921 Catarhoe cuculata 1 ex.
1937 Mesoleuca albicillata 1 ex
1955 Chloroclysta truncata 1 ex.
1970 Colostygia pectinataria Enstaka ex
1984 Rheumaptera undulata 1 ex.
1992 Fhera cognata Enstaka
ex
1997 Perizoma taeniata 1 ex.
1999 P. Alchemillata Flera ex.
2014 Eupithecia plumbeolata 1 ex.
2030 E. Intricata 1 ex.
2038 E. Denotata 1 ex.
2067 Anticollix sparsata 1 ex.
2080 Asthena albulata 1 ex.
2092 Lomaspilis marginata 1 ex.
2095 Semiothisa alternaria 1 ex.
2096 S. Signaria Enstaka ex
2102 Itame wauaria 1 ex.
2103 I. Brunneata Flera ex.
2123 Apeira syringaria Enstaka ex
2129 Angerona prunaria Enstaka ex

Apeira syringaria

Figur ur Wilkinson-Tweedie:

Fjärilar i miljö

2145	Deileptenia ribeata	Flera ex.
2146	Alcis repandata	Flera ex.
2149	Boarmia roboraria	Flera ex.
2159	Bupalus piniaria	Enstaka ex.
2161	Cabera pusaria	Enstaka ex.
2166	Campaea margaritata	1 ex.
2167	Hylaea fasciaria	1 ex.

Notodonta ziczac

Figur ut Gullander

Nordens svärmare och spinnare

Sphingidae, svärmare

2197	Hyloicus pinastri	Enstaka ex.
2200	Laothoe populi	Flera ex.
2208	Deilephila elpenor	1 ex.

Notodontidae, tandspinnare

2210	Phalera bucephala	Flera ex.
2217	Notodonta dromedarius	1 ex.
2220	N. Ziczac	1 ex.
2224	Pheosia tremula	1 ex.
2227	Pterostoma palpina	1 ex.
2228	Ptilodon capucina	Flera ex.
2232	Gluphisia crenata	Enstaka ex.
2236	Clostera anastomosis	Enstaka ex.

Pheosia tremula

Figur ut Gullander

Nordens svärmare och spinnare

Arctiidae, oäkta spinnare

2252	Thumata senex	1 ex.
2256	Nudaria mundana	Enstaka ex.
2267	Eilema deplana	1 ex.
2268	E. Lurideola	Flera ex.
2276	Arctia caja	1 ex.
2282	Spilosoma lubricipeda	1 ex.
2283	S. Lutea	Enstaka ex.

Herminiidae, nattflyn

2291	Pechipogo strigilata	1 ex.
2293	Herminea lunalis	1 ex.
2295	H. Grisealis	1 ex.
2299	Trisateles emortualis	1 ex.

Noctuidae, nattflyn

2300	Rivula sericealis	1 ex.
2301	Parascotia fuliginaria	1 ex.
2306	Hypena crassalis	1 ex.
2311	Eygaephila pastinum	1 ex.
2327	Laspeyria flexula	Flera ex.
2329	Protodeltote pygarga	Flera ex.
2335	Meganola strigula	1 ex.
2337	Nola cucullatella	1 ex.
2350	Diachrysia tutti	1 ex.
2358	Autographa gamma	1 ex.
2359	A. Pulchrina	1 ex.

Arctia caja

Figur ut Gullander

Nordens svärmare och

2363	A. Bractea	1 ex.
2371	Abrostola tripartita	Enstaka ex.
2376	Acronicta megacephala	Flera ex.
2400	Rusina ferruginea	Flera ex.
2420	Apamea crenata	Enstaka ex.
2435	Oligia strigilis	Enstaka ex.
2440	Mesoligia literosa	1 ex.
2575	Polia bombycina	Enstaka ex.
2577	P. Nebulosa	Enstaka ex.
2589	Lacanobia oleracea	1 ex.
2674	Diarsia mendica	1 ex.
2694	Xestia triangulum	1 ex.
2703	Anaplectoides prasina	Enstaka ex.

Fjärilar noterade vid Björnlunda, Utnäset 1999-08-12.

Håkan Elmquist och Göran Liljeberg.

Natten vindstill med 30% molntäckning, temp. ca 14°C kl. 22.

Pyralidae, mott

1605 <i>Agriphila iniquatella</i>	Allmän
1620 <i>Catoptria falsella</i>	1 ex

Drepana falcataria
Figur ut Gullander
Nordens svärmare och spinnare

Drepanidae, sikelvingar

1839 <i>Drepana falcataria</i>	1 ex.
1843 <i>Fhyatira bati</i>	1 ex.

Geometridae, mätare

1911 <i>Xanthorhoe designata</i>	1 ex
1915 <i>X. ferrugata</i>	1 ex.
1942 <i>Eulithis prunata</i>	1 ex.
1944 <i>E. populata</i>	1 ex.
1952 <i>Chloroclysta citrata</i>	1 ex
1959 <i>Fhera variata</i>	1 ex
2057 <i>Eupithecia pusillata</i>	Enstaka ex
2071 <i>Anaitis plagiata</i>	Enstaka ex
2117 <i>Ennomos alniaria</i>	1 ex
2119 <i>E. erosaria</i>	Enstaka ex

Notodonta dromedarius
Figur ut Gullander
Nordens svärmare och spinnare

Notodontidae, tandspinnare

<i>Notodonta dromedarius</i>	1 ex.
------------------------------	-------

Noctuidae, nattflyn

2315 <i>Catocala fraxini</i>	1 ex.
2358 <i>Autographa gamma</i>	1 ex.
2395 <i>Amphipyra pyramidea</i>	Enstaka ex.
2406 <i>Ipimorpha subtusa</i>	1 ex.
2407 <i>Energia palaeacea</i>	Enstaka ex.
2413 <i>Cosmia trapezina</i>	Enstaka ex.
2456 <i>Amphipoea oculea</i>	1 ex.
2466 <i>Celaena leucostigma</i>	1 ex.
2539 <i>Antitype gemmea</i>	1 ex.
260 <i>Cerapteryx graminis</i>	1 ex.
3	
2605 <i>Tholera decimalis</i>	1 ex.
2651 <i>Eugnorisma depuncta</i>	1 ex.
2653 <i>Epipsilia grisescens</i>	Flera ex.
2657 <i>Noctua fimbriata</i>	1 ex.
2663 <i>Epilecta linogrisea</i>	1 ex.
2675 <i>Diarsia dahlia</i>	Enstaka ex.
2692 <i>Xestia c-nigrum</i>	1 ex.
2696 <i>X. baia</i>	Flera ex.

Catocala fraxini
Figur ut Gullander
Nordens svärmare och

**Fjärilar noterade vid Björnhinda, Utnäset 1999-08-21.
Håkan Elmquist och Göran Liljeberg.**

Dagexkursion, mulet med enstaka solgenombrytningar.

Nymphalidae, praktflärilar

1783 Hipparchia semele 1 ex

Lycaenidae, juvelvingar

1810 Lycaena phlaeas 1 ex

Geometridae, mätare

1944 Eulithis populata 1 ex.

Sphingidae, svärmare

2199 Smerinthus ocellata larv.

Notodontidae, tandspinnare

2210 Phalera bucephala Larver

Lymantriidae, tofsspinnare

2241 Orgyia antiqua Enstaka ex

Orgyia antiqua

Figur ur Gullander

Nordens svärmare och